

50+ NOWY WIEK KULTURY II EDYCJA

01.03.2012 – 28.12.2012

SPIS TREŚCI

IDEA PROJEKTU	3
CELE PROJEKTU	5
REZULTATY PROJEKTU	7
ELEMENTY REALIZACJI PROJEKTU	8
INTERAKTYWNE WARSZTATY TWÓRCZE: JESTEM AKTYWNY / JESTEM AKTYWNA	8
AKCJE: 50+? NIE WYKLUCZAM	9
WIEKO-POMNIK, WARSZTATY DLA MŁODZIEŻY	10
TEATR OBJAZDOWY	10
ŻYCIO-DAJNIA. KULTURA JAKO NARZĘDZIE AKTYWIZACJI OSÓB STARSZYCH	11
ODBIORCY PROJEKTU	12
PROMOCJA PROJEKTU	13
REALIZATORZY PROJEKTU	15
HARMONOGRAM REALIZACJI PROJEKTU	16
INFORMACJE DODATKOWE	17

IDEA PROJEKTU

Niekorzystna sytuacja demograficzna Polski sprawia, że problematyka osób z grupy 50+ w coraz większym wymiarze obecna jest w debacie publicznej, wymuszając na jej uczestnikach poszukiwanie rozwiązań przeciwdziałających dalszemu społecznemu wykluczaniu osób starszych. W raporcie Polska 2030 (2008) przygotowanym przez zespół ekspercki Michała Boniego aktywizacja osób po 50-tym roku życia i ich ponowne włączanie do dyskursu publicznego stanowi jedno z najważniejszych wyzwań przed jakim polskie społeczeństwa staną w najbliższej przyszłości; mianowany w maju 2011 roku na stanowisko Pełnomocnika Rządu do spraw Osób Wykluczonych Bartosz Arłukowicz deklarował, że właśnie polepszenie poziomu życia osób starszych będzie należało do jego priorytetowych zadań. Również instytucje zarządzające środkami unijnymi przeznaczanymi na cele społeczne (PO KL) zwracają uwagę na znaczenie działań skierowanych do osób starszych, przyznając coraz większe środki na ich aktywizację i demarginalizację. I chociaż obecność w dyskursie publicznym problematyki dotyczącej osób z grupy 50+ jest coraz bardziej znacząca, to jednak na poziomie praktycznych działań lub możliwych do zastosowania rozwiązań przyczyniających się do aktywizacji społecznej osób starszych nadal pozostaje wiele do zrobienia, zwłaszcza, że działania podejmowane przez instytucje rządowe i samorządowe głównie dotyczą kwestii związanych z rynkiem pracy.

Tymczasem w dostępnych diagnozach przyczyn spadku aktywności społecznej osób z grupy 50+ i ich kłopotów z odnalezieniem się w życiu społecznym w okresie już po wyjściu z rynku pracy, kwestie związane z sytuacją materialną wymieniane są tylko jako jeden z czynników społecznego wycofania. Do najważniejszych czynników spadku aktywności osób z grupy 50+ zalicza się natomiast społeczną dyskryminację ze względu na wiek oraz brak przestrzeni do bycia aktywnym czy brak miejsca i struktur, które osobom starszym pozwalałyby działać na rzecz społeczności lokalnej (Por. Rynek pracy a osoby bezrobotne 50+, Bariery i szanse, 2009). Warto w tym miejscu zwrócić uwagę, że sytuacja taka wiązać się może z faktem, że osoby starsze pozostają w tej chwili jedyną w Polsce grupą szczególnie zagrożoną wykluczeniem społecznym, która nie doczekała się wsparcia w postaci wykwalifikowanych specjalistów zajmujących się ich integracją społeczną; W kontekście grupy 50+ brak także jasno określonej i spójnej dla całego kraju strategii, która pozwoliłaby zarządzać zasobami tej grupy (np. działanie na rzecz społeczności lokalnej, większa integracja Uniwersytetów Trzeciego Wieku, tworzenie dobrych warunków do zaistnienia dialogu międzypokoleniowego, etc).

Wydaje się, że w takiej sytuacji to właśnie działania z zakresu edukacji kulturalnej, łączące w sobie zadania animacyjne, upowszechniające kulturę i integrujące lokalne społeczności w stosunkowo najkrótszym czasie pozytywnie wpłynąć mogą na sytuację osób starszych, wesprzeć ich działania zmierzające do ponownego odnalezienia się w życiu społecznym.

Dlatego też przewidziane w ramach realizacji II edycji projektu 50+ Nowy Wiek Kultury działania powinny stać się:

- narzędziem aktywizacji osób z grupy 50+, obszarem twórczego rozwijania ich umiejętności
- narzędziem przeciwdziałającym stereotypizacji osób starszych a w efekcie wpływającym na poszerzenie społecznej przestrzeni, w której osoby z tej grupy mogłyby funkcjonować
- narzędziem przeciwdziałania przyszłym konfliktom społecznym, które w sytuacji pogarszającej się sytuacji na rynku pracy mogą w niedalekiej przyszłości doprowadzić do pogłębienia się konfliktów międzypokoleniowych.
- punktem wyjścia do stworzenia lokalnych ofert kulturalnych dla seniorów

Istotnym elementem projektu jest również to, że realizowane w nim zadania tworzone są w ścisłej symbiozie z potrzebami beneficjentów projektu. Zamiast narzucać działania zamierzamy ich charakter i profil ustalać wspólnie z ich odbiorcami, tak aby projekt był efektywny i odpowiadał na rzeczywiste problemy odbiorców zadania, rekrutujących się z małych, szczególnie narażonych na marginalizację społeczności. Stosując na wszystkich etapach pracy z beneficjentami działania z zastosowaniem cyklu Kolbe'a (nauka przez doświadczenie, z zastosowaniem technik artystycznych) chcemy osiągnąć konkretne zmiany w sposobie społecznego funkcjonowania osób objętych realizacją projektu, mobilizując je jednocześnie do szerokiej aktywności społecznej już po zakończeniu projektu.

Innowacyjność projektu łączy się przede wszystkim z typowym dla niego podejściem wielopłaszczyznowym, obejmującym min. łączenie działań:

- diagnostycznych (przygotowanie raportów ewaluacyjnych opartych na dwustopniowej diagnozie przy pomocy psychologicznych metod badawczych – autorski kwestionariusz, test standaryzowany, wywiady),
- edukacyjnych i społecznych (warsztaty dla beneficjentów, zakończone przygotowywaną przez nich akcją społeczną)
- edukacyjnych i strukturalnych (warsztaty artystyczne dla pracowników instytucji pracujących na rzecz osób starszych, połączone z publikacją katalogu dobrych praktyk, stanowiącego podsumowanie II edycji projektu 50+ Nowy Wiek Kultury)

a także realizację działań:

- upowszechniających kulturę (prezentacja przedstawień teatralnych w środowiskach kulturowo zmarginalizowanych)
- tworzących podstawy dialogu międzypokoleniowego i promujących integrację społeczną (warsztaty integracji społecznej)
- promujących wolontariat (warsztaty dla młodych wolontariuszy)

Warto zaznaczyć, że wszystkie realizowane w ramach projektu przedsięwzięcia, będą miały dla jego odbiorców i uczestników charakter BEZPŁATNY.

Projekt realizowany będzie na terenie województwa małopolskiego, w powiatach tarnowskim i limanowskim. Udział tych regionów w projekcie wyglądał będzie następująco:

- Miasto ŻABNO, Miasto TUCHÓW oraz Wieś TYMBARK objęte zostaną cyklem warsztatów dla beneficjentów 50+ i warsztatów dla młodzieży, zwieńczonych akcjami społecznymi i finałowymi wydarzeniami artystycznymi oraz ewaluacją.
- wsie wokół Żabna, wsie wokół Tuchowa oraz wsie wokół Tymbarku jako obszary kulturowo zmarginalizowane objęte zostaną prezentacjami przedstawień teatralnych oraz warsztatami integracji społecznej.

Wybór miejscowości podyktowany został doświadczeniami I edycji projektu. Pokazały one, że to właśnie praca w środowiskach szczególnie zagrożonych wykluczeniem, gdzie dostęp do kultury, aktywności społecznej czy animacyjnej, jest dla większości osób nieosiągalnym przywilejem, jest szczególnie efektywna. Mimo, że z jednej strony łączy się ona z koniecznością pokonywania barier związanych z: włączeniem się do realizacji projektu (rekrutacja), trudnościami w otwarciu się (warsztaty integracyjne), lękiem przed ekspozycją społeczną (początkowe reakcje na planowane wspólne akcje i finały), to jednocześnie przynosi najbardziej widoczne efekty, szczególnie na poziomie indywidualnym. Łączy się to ze swego rodzaju awansem społecznym, zwrotnie skutkując bardzo wysokim zaangażowaniem w projekt, silną motywacją do działania, większą otwartością na nowe doświadczenia i trwałością zaistniałych zmian w zachowaniu. W takich środowiskach działania rozpoczęte w trakcie projektu mogą też liczyć na większe prawdopodobieństwo kontynuacji po zakończeniu realizowanego projektu.

CELE PROJEKTU

Specyfika projektu opiera się na **oryginalnej metodzie pracy z beneficjentami projektu**, której zadaniem jest inspirowanie zachowań twórczych poprzez zestaw interaktywnych warsztatów prowadzonych z zastosowaniem cyklu Kolbe'a (nauka przez doświadczenie, z zastosowaniem technik pracy artystycznej).

Projekt składa się z **szeregu interdyscyplinarnych, bezpłatnych działań o charakterze edukacyjnym, artystycznym i animacyjnym**, wykorzystujących innowacyjne formy działania skoncentrowane na zmianie społecznego postrzegania osób starszych.

Celem projektu 50+. Nowy Wiek Kultury. II edycja jest **przeciwdziałanie społecznemu wykluczeniu ludzi starszych**, w tym zwłaszcza osób starszych zamieszkałych w małych ośrodkach miejskich i w ośrodkach wiejskich, ich aktywizacja, zachęcanie do rozwijania własnych umiejętności oraz prowokowanie osób starszych do podejmowania działań o charakterze społecznym, kulturalnym i edukacyjnym w codziennym środowisku ich życia.

Celem projektu jest **promowanie kultury i edukacji jako istotnego elementu aktywności społecznej**, w sposób szczególnie przeciwdziałającego różnym formom wykluczenia i aktywizującego grupy społeczne szczególnie narażone na marginalizację.

Celem projektu jest **stworzenie kompleksowej, wielopoziomowej i perspektywicznej oferty edukacyjno-kulturalnej dla seniorów**, uwzględniającej potrzeby lokalnej, objętej realizowanym projektem społeczności.

Celem projektu jest **wyposażenie jego beneficjentów w narzędzia i umiejętności** (w kontekście zdiagnozowanych w trakcie projektu problemów lokalnej społeczności związanych z dyskryminacją i społecznym wykluczeniem osób starszych), które pozwolą im w aktywny sposób uczestniczyć w życiu społecznym, podejmować nowe wyzwania i działania o charakterze społeczno-artystycznym a przez to wpływać na poprawę sytuacji osób starszych w swoim lokalnym środowisku; celem projektu jest rozwijanie zachowań twórczych wśród osób starszych, ukazanie działalności artystycznej jako jednego z niestandardowych narzędzi uczestniczenia w życiu społecznym (INTERAKTYWNE WARSZTATY TWÓRCZE: JESTEM AKTYWNY / JESTEM AKTYWNA)

Celem projektu jest **stworzenie warunków do artystycznej, edukacyjnej i społecznej współpracy między osobami należącymi do różnych pokoleń (grupa 50+ i grupa <26)** promowanie współpracy międzypokoleniowej (w tym opartej na zasadach wolontariatu), jako pozytywnego i efektywnego narzędzia poznawania rzeczywistości, korzystnego zarówno dla osób starszych jak i młodszych (warsztaty dla młodzieży WIEKO-POMNIK oraz realizacja akcji społecznej 50+? NIE WYKLUCZAM).

Realizacja projektu 50+ Nowy Wiek Kultury. II edycja **opiera się na współpracy publiczno-prywatnej** i angażować będzie instytucje publiczne, prywatne i pozarządowe (ośrodki naukowe i edukacyjne, Ośrodki i Domy Kultury, jednostki samorządu terytorialnego, firmy prywatne). Projekt realizowany będzie m.in. przy merytorycznej i organizacyjnej współpracy Uniwersytetu Jagiellońskiego, Projektantów Kultury, Pracowni Psychologicznej Elżbiety Sołtys, Polskiego Stowarzyszenia Trenerów Biznesu. Jesteśmy przekonani, że tylko zaangażowanie tak dużej liczby partnerów gwarantuje wielowymiarowe i perspektywiczne efekty realizacji projektu, w tym pośrednie (zmiana społecznego wizerunku osób starszych) i bezpośrednie (aktywizacja osób starszych).

Celem projektu jest **oddziaływanie na młodych odbiorców projektu i wytwarzanie wśród nich pozytywnego wizerunku osób starszych** poprzez przeprowadzenie warsztatów, które w oryginalny i twórczy sposób przeciwdziałająby stereotypowemu myśleniu młodych ludzi o osobach należących do grupy 50+ (warsztaty dla młodzieży: WIEKO-POMNIK).

Celem projektu jest również **zdiagnozowanie potrzeb i oczekiwań osób starszych**, zarówno wobec ich aktywności społecznej, edukacyjnej, jak i kulturalnej, a także zdiagnozowanie barier i ograniczeń społecznych, jakie w najsilniejszym stopniu uniemożliwiają osobom starszym aktywne uczestniczenie w życiu społecznym – obie te diagnozy wykonano w ramach I edycji projektu na podstawie pracy z beneficjentami w regionach objętych wówczas projektem. Uzyskane w I edycji materiały diagnostyczne i ewaluacyjne to bogaty zestaw informacji zwrotnych dla samego projektu, ale także dla osób i instytucji zajmującymi się problematyką osób starszych. W II edycji projektu dane te – poszerzone o kolejne dane z nowych regionów zostaną łącznie opublikowane i przeznaczone do bezpłatnej dystrybucji (RAPORT EWALUACYJNY oraz publikacja ŻYCIO-DAJNIA. KULTURA JAKO NARZĘDZIE AKTYWIZACJI OSÓB STARSZYCH).

Celem zadania jest również **zmiana społecznego wizerunku osób starszych**; ukazanie osób starszych jako aktywnych, pełnych wigoru obywateli, którzy nie tylko mogą aktywnie brać udział w życiu społecznym, ale również poprzez swoją codzienną działalność są w stanie w sposób korzystny wpływać na przemianę środowiska ich życia (AKCJA SPOŁECZNA: 50+? NIE WYKLUCZAM)

Celem projektu jest również **integracja osób starszych wokół wspólnych dla nich zagadnień i problemów i próba wspólnego ich rozwiązania**, angażującego artystów, społeczników i animatorów różnych pokoleń (50+? NIE WYKLUCZAM).

Celem projektu jest **podjęcie działań upowszechniających kulturę**, w tym zwłaszcza zwiększanie dostępu do niej w środowiskach szczególnie narażonych na marginalizację społeczną i kulturową pauperyzację (TEATR OBJAZDOWY)

REZULTATY PROJEKTU

Rezultatem realizowanego zadania jest / są:

- nabycie przez jego beneficjentów umiejętności z zakresu kompetencji osobistych (motywacja i automotywacja, wyznaczanie celu, optymizm, dążenie do osiągnięć), kompetencji społecznych (empatia, komunikacja i metakomunikacja, role grupowe, budowanie zespołu, współpraca), a także metod twórczego myślenia, rozwiązywania konfliktów, zarządzania silnymi emocjami, zarządzania sobą w czasie oraz rozwój inteligencji emocjonalnej i twórczej.
- zapewnienie osobom starszym żyjącym na terenach objętych projektem dostępu do kultury, a także wyrobienie w nich nawyków kulturotwórczych.
- nawiązanie dialogu międzypokoleniowego na terenach objętych realizowanym projektem.
- działania publiczne podejmowane przez jego beneficjentów, poprzez które osoby z grupy 50+ zostaną włączone do lokalnego życia publicznego.
- poprawa w lokalnych społecznościach wizerunku osób z grupy 50+ i ich destereotypizacja.
- podjęcie przez beneficjentów projektu (w tym zwłaszcza z grup +50 i <26) działań o charakterze wolontariackim.
- włączenie lokalnych organizacji i władz samorządowych do działań na rzecz społeczności 50+ oraz stworzenie dostosowanych do lokalnych możliwości i obejmujących zasoby działających lokalnie instytucji kultury i edukacji szczegółowych ofert kulturalnych dla osób starszych.
- rozwiązanie zdiagnozowanych w trakcie projektu występujących w lokalnych środowiskach życia beneficjentów projektu problemów wynikających z ich wieku lub przynajmniej stworzenie warunków do ich rozwiązania.

Istotnym jakościowym rezultatem realizowanego zadania jest / są:

- dalsze tworzenie i rozbudowa sieci instytucji kulturalnych, edukacyjnych i biznesowych, które za cel stawiają sobie przeciwdziałanie marginalizacji społecznej osób wykluczonych (w tym szczególnie osób starszych), promowanie szeroko zakrojonych interdyscyplinarnych działań łączących kulturę, edukację i wychowanie obywatelskie.
- wypracowane w jego ramach innowacyjne metody aktywizacji osób starszych, angażujące odbiorców projektu do społecznej aktywności oraz raporty ewaluacyjne – które ujęte w publikowanym katalogu będą przekazane do bezpłatnego użytku zarówno w wersji papierowej jak i elektronicznej. Wszystkie wytwarzane w ramach projektu materiały objęte zostaną wolnymi licencjami.
- zwrócenie uwagi na znaczenie kultury w procesach edukacji, w tym zwłaszcza w procesach edukacji obywatelskiej a także w tworzeniu dialogu społecznego.

ELEMENTY REALIZACJI PROJEKTU

Podstawowym celem projektu 50+. Nowy Wiek Kultury. II edycja jest inspiracja i aktywizacja zachowań twórczych a także rozwijanie ekspresji twórczej i kreatywności osób starszych, zaliczanych do grupy 50+; Cel ten zostanie osiągnięty poprzez następujące działania:

INTERAKTYWNE WARSZTATY TWÓRCZE: JESTEM AKTYWNY / JESTEM AKTYWNA

Cykl szkoleń i warsztatów, którymi objętych zostanie ok 60 beneficjentów projektu w wieku 50+, mieszkających w Małopolsce, w miejscowościach: Tuchów, Tymbark i Żabno, których efektem stanie się realizacja przez beneficjentów 3 akcji społecznych 50+? NIE WYKLUCZAM.

Cykl warsztatowo-szkoleniowy składać się będzie z trzech modułów:

1) warsztaty integracyjne: ze względu na specyfikę projektu (konieczność pracy w grupach, konieczność przełamywania własnych ograniczeń, w tym nieśmiałości, wstydu, konieczność uczenia się nowych umiejętności) Stowarzyszenie Teatr Nowy zorganizuje dla każdej z grup po dwa trzydniowe warsztaty integracyjne. Pierwsze warsztaty skupiać się będą na integracji, przełamywaniu własnych ograniczeń, a kolejne – na budowaniu zespołu i otwieraniu się na współpracę. Warsztaty składać się będą z 6 czterogodzinnych sesji (po 2 czterogodzinne sesje każdego z 3 dni) i odbywać się będą w specjalnie do tego celu wybranym ośrodku. Każda grupa warsztatowa będzie składać się 20 uczestników i 2 osób prowadzących.

Warsztaty odbywać się będą w Pałacu w Janowicach.

Każda grupa uczestniczyć będzie w 2 warsztatach integracyjnych, każdy trwający 3 dni.

2) warsztaty problemowe i wprowadzające do AKCJI SPOŁECZNEJ 50+? NIE WYKLUCZAM.

Ta część projektu ma dla jego realizacji znaczenie kluczowe, ponieważ łączy w sobie elementy teorii (nauka nowych umiejętności) i praktyki (wykorzystywanie nabytych umiejętności w praktycznych działaniach). Każdy z 3 zespołów uczestników projektu będzie brał udział w 3-dniowych warsztatach (w ramach każdego warsztatu odbędzie się 6 sesji w wymiarze 4-godzinnym), odbywających się w ośrodku szkoleniowym. Celem tych warsztatów będzie zdiagnozowanie konkretnych problemów, na które osoby starsze natrafiają w swoim codziennym życiu ze względu na swój wiek, w odniesieniu do specyfiki lokalnej społeczności. Po dokonaniu diagnozy beneficjenci projektu - przy wsparciu psychologów, profesjonalnych trenerów i artystów z wykorzystaniem metod twórczego myślenia i kreatywności szukać będą sposobów, za pomocą których poprzez działania artystyczne (akcje społeczne: happeningi, performance, uliczne manifestacje, przedstawienia teatralne, koncerty, organizacja wydarzeń masowych) będą mogli zwrócić uwagę lokalnej społeczności na te problemy a w konsekwencji doprowadzić do ich rozwiązania. Dokładna tematyka warsztatów, zdobywane w ich trakcie umiejętności i specyfika prowadzonych szkoleń zostanie dostosowana do zdiagnozowanych w ich trakcie potrzeb.

Ze względu na konieczność konsolidacji grupy beneficjentów, obowiązujące w całym projekcie zasady wspólnego działania i nauki przez doświadczenia, w trakcie warsztatów problemowych beneficjenci przejdą szkolenia z zakresu: budowania zespołu, rozwiązywania sytuacji konfliktowych, zarządzania zespołem, ról społecznych inteligencji emocjonalnej, wyznaczania celu, kompetencji społecznych, metakomunikacji i strategii komunikacyjnych a także kreatywnego

myślenia, rozwijania twórczego potencjału, analizy i interpretacji dzieł sztuki, posługiwania się metaforą. Efektem tego etapu realizacji projektu będzie stworzenie przez beneficjentów planu akcji społecznej 50+? NIE WYKLUCZAM, która następnie zostanie przez nich zrealizowana w ich lokalnym środowisku.

Warsztaty odbywać się będą w Pałacu w Janowicach.

Każda grupa uczestniczyć będzie w 1, trwającym 3 dni warsztacie problemowym i wprowadzającym do akcji.

3) warsztaty praktyczne: ich celem jest realizacja w lokalnym środowisku beneficjentów projektu działania, którego plan został stworzony w trakcie warsztatów problemowych; w trakcie kolejnych spotkań odbywających się w miejscu zamieszkania beneficjentów realizowane będą kolejne elementy niezbędne do przeprowadzenia akcji społecznej: 50+? NIE WYKLUCZAM; na tym etapie do działania włączyć się będą również mogły osoby nie biorące dotychczas udziału w warsztatach (w I edycji projektu bardzo często dochodziło do takiej sytuacji); istotnym elementem tego etapu realizacji projektu jest postawienie środka ciężkości na samodzielność beneficjentów do których należy zarówno zaplanowanie działań, ich realizacja i promocja a także wciągnięcie w podejmowane działania maksymalnej ilości mieszkańców. Takie ukształtowanie projektu sprawia, że beneficjenci w praktyce mogą zobaczyć drzemiący w nich potencjał a także efektywność pracy zespołowej. Na tym etapie realizacji projektu beneficjenci pracują z będącymi ich opiekunami merytorycznymi - artystami, którzy dobrani zostaną w dostosowaniu do stworzonego przez beneficjentów pomysłu akcji społecznej (np. w I edycji projektu z grupą z Brzeska, która tworzyła kabaret o starości pracował reżyser teatralny; z grupą z Gródka nad Dunajcem, która realizowała festyn-wystawę pracował malarz i scenograf zaś z grupą z Tarnowa realizującą manifestację-happening pracował animator kultury, specjalista od sztuki miejskiej); Efektem warsztatów praktycznych jest realizacja 3 akcji społecznych: 50+? NIE WYKLUCZAM; Liczba warsztatów: 18 WARSZTATÓW PRAKTYCZNYCH

Wszystkie warsztaty prowadzone będą przez psychologów i profesjonalnych trenerów; udział w nich (począwszy od trzeciego zjazdu) brać będą również artyści i animatorzy kultury – odpowiednio dobrani do każdej grupy i wypracowanych przez nią pomysłów

AKCJE: 50+? NIE WYKLUCZAM

Realizowane przez beneficjentów projektu akcje społeczne mają kluczowe znaczenie dla projektu 50+ NOWY WIEK KULTURY, gdyż stanowią widzialny efekt wielomiesięcznej pracy z beneficjentami projektu; ich celem jest ukazanie lokalnej społeczności problemów na jakie w swoim codziennym życiu natrafiają osoby starsze; ważnym elementem akcji społecznej jest jej niestandardowość, posługiwanie się w debacie publicznej językiem sztuki, próba zaanektowania przestrzeni publicznej; celem akcji społecznej jest zaangażowanie w nią jak największej ilości zarówno mieszkańców terenów objętych realizacją projektu, jak i lokalnych polityków, aktywistów, artystów, biznesmenów. Realizacja akcji społecznych prowadzić powinna do konsolidacji lokalnych środowisk i skupienia ich na problematyce osób starszych. Istotnym elementem projektu jest to, że akcje społeczne są w całości tworzone i realizowane przez beneficjentów projektu: metoda partycypacyjna sprawia, że wprowadzana przez realizowane działanie zmiana jest bardziej efektywna i daje większe prawdopodobieństwo kontynuacji już po zakończeniu projektu. Ważnym czynnikiem akcji społecznych jest posługiwanie się przy ich realizacji językiem sztuki i działania zmierzające do upowszechniania kultury.

Liczba akcji: 3 AKCJE

WIEKO-POMNIK, WARSZTATY DLA MŁODZIEŻY

Dwudniowe warsztaty dla licealistów uczących się i mieszkających na terenach objętych realizacją projektu (powiaty: tarnowski i limanowski: gmina Tuchów, gmina Żabno, gmina Tymbark); szkolenia poświęcone zostaną zmianie wizerunku osób starszych, destereotypizacji wizerunku osób starszych a także narzędziom niezbędnym do tworzenia podstaw dla dialogu międzypokoleniowego; celem szkoleń jest również ukazanie działań artystycznych jako idealnej przestrzeni do wymiany doświadczeń między przedstawicielami różnych pokoleń; celem szkoleń jest również promocja działań społecznych, w tym zwłaszcza angażowania się w wolontariat; młodzież uczestnicząca w szkoleniach brać będzie również udział w realizacji akcji społecznych: 50+? NIE WYKLUCZAM, stanowiąc wsparcie dla beneficjentów projektu.

Liczba warsztatów: 3 WARSZTATY, po jednym warsztacie dla młodzieży z każdej gminy.

TEATR OBJAZDOWY

Przy wyborze miejsc, w których realizowana będzie II edycja projektu 50+ Nowy Wiek Kultury kierowaliśmy się przede wszystkim stopniem, w jakim ich mieszkańcy zagrożeni są kulturą pauperyzacją i ograniczeniem w dostępie do wysokiej kultury. Dlatego też oprócz Tuchowa, Tymbarku i Żabna, a zatem miejscowości, w których odbywać się będą główne wydarzenia realizowanego projektu postanowiliśmy jego zasięgiem objąć jeszcze 15 wsi w ich okolicach. Ta część projektu odnosi się do idei popularnego w latach 20-tych XX wieku Teatru Objazdowego, którego głównym celem było zagwarantowanie uczestniczenia w kulturze osobom mieszkającym na obszarach zagrożonych marginalizacją. W ramach TEATRU OBJAZDOWEGO w 15 wsiach powiatów tarnowskiego i limanowskiego (np. Otfinów, Wał-Ruda, Bobrowniki Małe, Łukowa, Wielopole, Lubaszowa, Bistuszowa, Zalasowa, Poręba Radlna, Lichwin, Wilkowisko, Jurków, Stara Wieś, Pasierbiec, Szyk) pokażemy w ramach bezpłatnej prezentacji spektakl „Griga” jedną z nawiązujących do tematu starości produkcji Teatru Nowego. To co szczególnie istotne w tej części projektu to jego bezpośredni charakter, jeśli chodzi o budowanie relacji z potencjalnymi odbiorcami: spektakl grany będzie w lokalnych remizach strażackich, salkach wiejskich domów kultury, domów ludowych lub w gospodarskich zabudowaniach (Stowarzyszenie Teatr Nowy posiada pełne przenośne zaplecze techniczne, które umożliwi granie przedstawienia w takich warunkach, przy zachowaniu jego najwyższego poziomu artystycznego; spektakl opowiada historię trójki starzejących się przyjaciół mieszkających na rosyjskiej prowincji i wielokrotnie grany był w warunkach nieteatralnych); prezentację przedstawienia poprzedzi bezpośrednia kampania reklamowa polegająca na spotkaniu ze wszystkimi mieszkańcami danej wsi (wybrane wsie zamieszkiwane są najczęściej przez 100 do 800 osób). Prezentacje spektakli odbywać się będą w tygodniach poprzedzających lokalne akcje społeczne 50+? NIE WYKLUCZAM i stanowiąc będą dodatkową, lokalną promocję przygotowanych przez beneficjentów wydarzeń. Elementem TEATRU OBJAZDOWEGO stanie się również prezentacja spektaklu „Lęki poranne” (z udziałem Edwarda Linde-Lubaszenko) w Tuchowie, Żabnie i Tymbarku, towarzysząca akcjom społecznym 50+? NIE WYKLUCZAM

W ramach Teatru Objazdowego spektakl „Griga” zaprezentowany zostanie łącznie 15 razy, po 5 razy w każdej z 3 biorących udział w projekcie gmin.

ŻYCIO-DAJNIA. KULTURA JAKO NARZĘDZIE AKTYWIZACJI OSÓB STARSZYCH

Katalog stanowiący podsumowanie dwóch edycji projektu 50+ NOWY WIEK KULTURY będący rodzajem podręcznika dobrych praktyk w pracy z osobami starszymi; katalog zawierać będzie scenariusze działań artystycznych a także obejmujące opis interaktywnych warsztatów twórczych metody ich realizacji; ponadto w katalogu znajdą się raporty ewaluacyjne z obu edycji projektu, diagnostyczne opracowania dotyczące kulturalnych potrzeb osób starszych oraz opracowane przez zespół zaangażowany w realizację projektu rozwiązania strukturalne, które na poziomie lokalnym powinny poprawić sytuację osób z grupy 50+. Publikacja stanowić będzie materiał pomocowy dla instytucji i osób prywatnych pracujących z osobami z grupy 50+; nakład: 1 000 egzemplarzy, kolportaż: bezpłatny. Poza wersją drukowaną przygotowana zostanie również wersja elektroniczna, nieodpłatnie udostępniona w internecie do pobrania (na zasadzie wolnych licencji).

Warto w tym miejscu podkreślić fakt, że nadrzędną charakterystyką prezentowanego projektu jest jego koncentracja na społeczności lokalnej i objęcie nim raczej małego obszaru (gmina, ew. powiat) przy jednoczesnej pogłębionej diagnozie napotykanym w niej problemów; takiemu profilowi projektu odpowiadają proponowane działania, które na wielu płaszczyznach starają się rozwiązywać zdiagnozowane w trakcie realizacji projektu problemy (praca z młodzieżą, ukazywanie pozytywów starości, integracja społeczna, dowartościowanie seniorów, tworzenie partnerstwa publiczno-prywatnego, promocja zachowań obywatelskich). Tylko takie wielopłaszczyznowe działania dostosowane do lokalnej specyfiki mogą w naszym przekonaniu stać się źródłem społecznej zmiany.

Istotnym wydaje się również podkreślenie, że na etapie przygotowawczym do realizacji projektu zostaną przeprowadzone:

- skany społeczności lokalnych objętych realizowanym projektem (stopień występowania dyskryminacji ze względu na wiek, dostępność do kultury, zapotrzebowania kulturalne, bariery hamujące rozwój)
- otwarta rekrutacja do udziału w projekcie (przeprowadzona przez profesjonalnych rekruterów, obejmująca test badający postawy społeczne i otwartość na zmiany oraz rozmowę kwalifikacyjną)
- badania dotyczące stereotypów starości (Ankieta ról społecznych, pomoże opracować program szkoleń i działań dla poszczególnych grup)

Ponadto na potrzeby ewaluacji projektu, zostaną zastosowane psychologiczne metody badawcze: testy, kwestionariusze, wywiady w formie pretestów i posttestów. Celem ewaluacji jest sprawdzenie jakości i efektywności działań projektu względem przyjętych w nim celów i założeń, a także określenie w jaki sposób i w jakim zakresie realizacja projektu była odpowiedzią na zidentyfikowane potrzeby uczestników. Efektem końcowym ewaluacji będzie powstanie raportu ewaluacyjnego. Materiały powstałe na potrzeby raportu ewaluacyjnego zostaną również wykorzystane w publikacji ŻYCIO-DAJNIA. KULTURA JAKO NARZĘDZIE AKTYWIZACJI OSÓB STARSZYCH.

Warto zaznaczyć, że wszystkie realizowane w ramach projektu przedsięwzięcia, będą miały dla jego odbiorców i uczestników charakter BEZPŁATNY.

ODBIORCY PROJEKTU

Projekt został skonstruowany w taki sposób, aby swoim profilem i programem był w stanie dotrzeć przede wszystkim do czterech grup odbiorczych, z których dwie scharakteryzować można pod względem wiekowym, dwie zaś są pod tym względem grupami zróżnicowanymi:

1) osoby należące do grupy 50+, będące bezpośrednimi odbiorcami większości realizowanych w ramach zadania działań (interaktywne warsztaty twórcze JESTEM AKTYWNY/JESTEM AKTYWNA, warsztaty praktyczne przygotowujące do akcji 50+? NIE WYKLUCZAM, ewaluacja); Stowarzyszenie Teatr Nowy zamierza dotrzeć do tych potencjalnych odbiorców zadania poprzez nawiązaną współpracę z działającymi na terenie Tuchowa, Żabna i Tymbarku:

- jednostkami samorządów terytorialnych (urzędy miasta/gminy), poprzez udział w zebraniach/radach poszczególnych stołecstw gminy
- partnerskimi ośrodkami/domami kultury, przy których działają osoby po 50 roku życia

Realizując projekt 50+ Nowy Wiek Kultury. II edycja nie zamierzamy jednak jego odbiorców ograniczać do działaczy w/w klubów/kół, lecz przy ich pomocy dotrzeć do osób starszych, które nie biorą aktywnego udziału w działaniach organizowanych przez te kluby/koła. Ważnym wydaje się również, że projekt kierowany jest w sposób szczególny do osób starszych pochodzących z małych miejscowości, a zatem w sposób szczególny narażonych na społeczno - cywilizacyjne wykluczenie. Stąd dla realizacji projektu tak istotna jest współpraca z lokalnymi organizacjami, które działają dla osób starszych, albo dysponują informacjami w jaki sposób można do takich osób dotrzeć.

2) osoby należące do grupy <26, a zatem głównie uczniowie szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych; jako, że celem projektu jest przeciwdziałanie stereotypizacji osób starszych zamierzamy część działań projektu skierować do osób młodych, które dopiero wchodzi w obszar społecznego życia i od tego, w jaki sposób zostanie ukształtowany ich pogląd na dialog międzypokoleniowy zależeć będzie w przyszłości status osób starszych w społeczeństwie. W sposób bezpośredni (warsztaty WIEKO-POMNIK, akcje 50+? NIE WYKLUCZAM) projekt skierowany jest do młodych ludzi z gmin: Tuchów, Żabno, Tymbark. Stowarzyszenie Teatr Nowy dotrze do nich dzięki bliskiej współpracy z partnerami projektu działającymi na terenie tych miast - szkołami. W dalszej perspektywie efekty realizacji projektu będą mogły być wykorzystywane do pracy z młodymi ludźmi na terenie całej Polski.

3) lokalni odbiorcy projektu, mieszkający na terenie: Tuchowa, Żabna, Tymbarku, oraz we wsiach: Otfinów, Wał-Ruda, Bobrowniki Małe, Łukowa, Wielopole, Lubaszowa, Bistuszowa, Zalasowa, Poręba Radlna, Lichwin, Wilkowisko, Jurków, Stara Wieś, Pasierbiec, Szyk - którzy nie tylko wezmą udział w realizowanych w jego ramach akcjach społecznych 50+? NIE WYKLUCZAM, ale także zaproszeni zostaną do udziału w pokazach spektaklu w ramach TEATRU OBJAZDOWEGO. Do tej zróżnicowanej pod względem wiekowym grupy dotrzeć zamierzamy za sprawą kampanii społecznej i pracowników poszczególnych gmin.

4) pracownicy małopolskich instytucji publicznych i prywatnych: stowarzyszeń i fundacji, ośrodków opieki, urzędów pracy, uniwersytetów trzeciego wieku, ośrodków i domów kultury, zajmujących się zawodowo pracą na rzecz osób starszych – którzy otrzymają katalogi: ŻYCIO-DAJNIA. KULTURA JAKO NARZĘDZIE AKTYWIZACJI OSÓB STARSZYCH. Do tej zróżnicowanej grupy dotrzeć zamierzamy poprzez rozesłanie katalogów – wśród w/w instytucji

PROMOCJA PROJEKTU

Szczegółowa strategia promocji projektu powstała we współpracy ze wszystkimi partnerami społecznymi projektu. Promocja w dużym stopniu opierać się będzie na efektywnym wykorzystaniu potencjału i siatki kontaktów partnerów projektu a także skutecznych narzędzi jego promocji, wypracowanych na potrzeby I edycji projektu 50+ Nowy Wiek Kultury. Dzięki temu z jednej strony będziemy mieć gwarancję, że lokalna promocja projektu trafiać będzie w wymagania i oczekiwania potencjalnych odbiorców projektu, z drugiej zaś, że nie stracimy kontaktu z dotychczasowymi odbiorcami projektu, wzmacniając w ten sposób jego istnienie w świadomości społecznej.

Promocja projektu opierać się będzie na istniejących już znakach jego wizualnej identyfikacji:

- logo projektu
- strona internetowa projektu (www.teatrnowy.com.pl/50plus) - średnio 150 WEJŚĆ NA STRONĘ DZIENNIE
- profil na portalu facebook (www.facebook.com/50plusprojekt) – FAN PAGE PROJEKTU – 15.000 fanów
- kanał youtube (www.youtube.com/50plusprojekt)
- a także z wykorzystaniem wizerunków TWARZY PROJEKTU, zaangażowanych społecznie w promocję jego I edycji.

Warto w tym miejscu zauważyć, że realizowana w trakcie I edycji projektu 50+ Nowy Wiek Kultury kampania społeczna zakończyła się sukcesem:

- 1) w I TARNOWSKIEJ MANIFESTACJI SENIORÓW JESZCZE ŻYJEMY udział wzięło 1.100 osób;
- 2) w zorganizowanym w Gródku nad Dunajcem festynie O!GRÓDEK GOTOWY NA WSZYSTKO uczestniczyło 1.300 osób,
- 3) w pokazach kabaretu RADOŚCI OBJAWÓW STAROŚCI w Brzesku wzięło udział 350 osób, zaś w jego pokazach w Krakowie uczestniczyło w sumie 900 osób
- 4) jak i pod względem zainteresowania samym projektem liczoną aktywnością internautów: ponad 20 000 odwiedzin na stronie www.teatrnowy.com.pl/50plus
- 5) 6 800 przyłączonych do profilu projektu fanów na www.facebook.com/50plusprojekt

Kluczowe w wypromowaniu projektu było społeczne zaangażowanie w jego realizację osób takich, jak Henryka Krzywonos-Strychalska, Robert Makłowicz, Krystyna Czubówna, Bożena Dykiel, Jan Englert, Edward Linde-Lubaszenko, Stanisław Szcelc, Krystyna Czubówna, Katarzyna Figura, Jan Peszek, Jerzy Fedorowicz, Katarzyna Grochola, Mikołaj Grabowski, Anna Dymna, Anna Polony, Joanna Senyszyn, Kazimierz Kutz, których poparcie a także obecność w miejscowościach realizacji projektu przyciągnęła do uczestnictwa w nim zarówno lokalne media jak i mieszkańców. Przy realizacji II edycji projektu zamierzamy kontynuować i rozwijać stworzone w 2011 roku narzędzia promocji projektu.

Dzięki nawiązanej przy realizacji I edycji projektu rozbudowanej współpracy z mediami zarówno lokalnymi jak i ogólnopolskimi II edycja projektu 50+ Nowy Wiek Kultury ma szansę zagwarantować sobie dużą widzialność i intensywną obecność w środkach masowego przekazu.

STRATEGIA KAMPANII SPOŁECZNEJ: jako, że nadrzędnym celem projektu 50+ Nowy Wiek Kultury jest destereotypizacja osób starszych realizowana w ramach projektu kampania społeczna ma za swój nadrzędny cel dotarcie do jak najszerszego grona osób, które nie są przedmiotem tej kampanii - czyli osób poniżej 50 roku życia, dobrze odnajdujących się w nowoczesnym świecie i korzystających z jego dobrodziejstw technologicznych, dzięki czemu wezmą one udział w kampanii przenosząc informację o niej oraz aktywnie się w nią angażując. Cel ten zostanie osiągnięty poprzez:

- realizację potencjału wirusowego, którego nośnikami będą odbiorcy akcji promocyjnej kampanii w mediach społecznych (facebook, youtube, twitter, blip, blog)
- wykorzystanie potencjału twarzy projektu
- generowanie materiałów, które pozwolą na przyjęcie formuły promocji narracyjnej
- wzbudzenie zainteresowania mediów treścią projektu i wygenerowanie publikacji w mediach internetowych, drukowanych, radiu i telewizji

REALIZOWANA BĘDZIE RÓWNIEŻ REKLAMA KLASYCZNA:

- bannery w miejscach przeznaczonych na promowanie kampanii społecznych: 10 sztuk
- plakaty – 1.500 sztuk
- ulotki – 10.000 sztuk
- foldery – 4.000 sztuk
- zaproszenia – 1.000 sztuk

Przygotowana zostanie także publikacja zawierająca raporty ewaluacyjne, opracowane metody warsztatowe i szkoleniowe w postaci katalogu: ŻYCIO-DAJNIA. KULTURA JAKO NARZĘDZIE AKTYWIZACJI OSÓB STARSZYCH w wersji papierowej (nakład 1.000 egz.) a także w wersji elektronicznej. Wszystkie wytwarzane w ramach projektu materiały zostaną objęte wolnymi licencjami.

W ramach projektu powstanie także dokumentacja fotograficzno-filmowa z całej realizacji, która wydana zostanie w 3 płytowym komplecie, łącznie 100 kompletów dokumentacji.

Ze względu na lokalny charakter projektu ważnym elementem jego strategii promocyjnej są bezpośrednie działania prowadzone w środowiskach realizacji projektu, obejmujące m.in.

- warsztaty dla młodzieży (WIEKO-POMNIK), których celem jest nie tylko promowanie idei projektu ale także włączanie w jego realizację ludzi młodych
- tournée TEATR OBJAZDOWY, warsztaty integracji społecznej (WIEK KULTURY), których celem jest zainteresowanie realizowanym projektem lokalnej społeczności i włączenie jej w akcje społeczne 50+? NIE WYKLUCZAM (w 15 miejscach, w których realizowany będzie TEATR OBJAZDOWY, ramach działań promocyjny, zostaną również zaprezentowane materiały podsumowujące realizację finałów w I edycji projektu 50+ NOWY WIEK KULTURY).

REALIZATORZY PROJEKTU

Zespół ekspertów i specjalistów zarządzających realizacją projektu zostanie skompletowany z osób kompetentnych i doświadczonych w realizacji podobnych przedsięwzięć:

DANUTA BIEŃ, współzałożycielka Teatru Nowego w Krakowie, absolwentka Psychologii Stosowanej UJ, laureatka Stypendium Twórczego Miasta Krakowa, trener biznesu, managerka kultury, specjalista ds. Ewaluacji, fundraiser i koordynator projektów (m.in.: Re-kreacje: Ibsen - Teatr Nowy w Krakowie, Dziecko Teatr Świat - Teatr Baj w Warszawie, FWK, EuroDramaFest - Teatr Bagatela, FWK), koordynator i trener I edycji projektu 50+ Nowy Wiek Kultury. W II edycji projektu przewodnicząca zespołu eksperckiego w projekcie (koordynator projektu), odpow. za opracowanie programu szkoleń dla osób starszych, młodzieży i ich prowadzenie, nadzór nad rekrutacją i ewaluacją;

TOMASZ KIREŃCZUK, animator kultury (nagrodzony w 2010 roku Stypendium Twórczym Miasta Krakowa), doktorant w Instytucie Europeistyki UJ, krytyk teatralny, stypendysta Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej; pomysłodawca i kurator projektów edukacyjnych (Teatr Nowy – Teatr Aktywny, Prze-pisywanie mitów, Prywatne / Publiczne w Nowym Teatrze, 50+ Nowy Wiek Kultury, I edycja) i artystycznych (m.in. Corso Teatro, Artists in Transition), trener biznesu. W II edycji projektu członek zespołu eksperckiego (kurator projektu) odpowiedzialny za opracowanie kształtu merytorycznego projektu, w tym zwłaszcza charakter i przebieg akcji 50+? NIE WYKLUCZAM, publikację pt. ŻYCIO-DAJNIA oraz nadzorowanie i współprowadzenie kampanii społecznej wokół projektu.

JELENA KUCHARCZYK - psycholog, trener biznesu, w I edycji projektu 50+ Nowy Wiek Kultury trener, rekrutator, ewaluator; w II edycji projektu: członek zespołu eksperckiego (specjalista ds. ewaluacji) odpow. za badanie potrzeb szkoleniowych w grupie osób starszych, proces rekrutacyjny beneficjentów i wolontariuszy, opracowanie programu szkoleń i ich prowadzenie, opracowanie i współprowadzenie warsztatów dla ludzi młodych i ewaluację

ELŻBIETA CWYNAR-BUDZIŃSKA – psycholog i socjolog (certyfikowany trener biznesu 1 stopnia), członek zespołu eksperckiego (specjalista d/s rekrutacji), odpow. za badanie potrzeb szkoleniowych w grupie osób starszych, proces rekrutacyjny beneficjentów, opracowanie programu szkoleń i ich prowadzenie, współopracowanie i realizacja ewaluacji; opracowanie i współprowadzenie warsztatów dla ludzi młodych.

SZYMON BIEŃ – specjalista ds. zarządzania kulturą, wieloletni koordynator imprez FamilyCup, w I edycji projektu zajmował się koordynacją wydarzeń artystycznych, finałów i Kartą Seniora, w II edycji będzie członkiem zespołu eksperckiego (specjalista d/s logistyki finałów), odpowiedzialny w szczeg. organizację komponentu projektu pt. TEATR OBJAZDOWY oraz cyklu finałów 50+? Nie wykluczam

ŁUKASZ BŁAZEJEWSKI, scenograf, malarz, fotograf, doktorant w ASP Kraków. Autor wielu indywidualnych i zbiorowych wystaw malarskich zarówno w Polsce jak i we Francji; wielokrotny stypendysta na francuskich uczelniach artystycznych; w ramach projektu (podobnie jak w jego I edycji) zajmie się opracowaniem materiałów graficznych i promocyjnych a także ogólną identyfikacją wizualną projektu;

Dodatkowo, w zależności od potrzeb poszczególnych grup beneficjentów zapraszani będą dodatkowi specjaliści.

HARMONOGRAM REALIZACJI PROJEKTU

Lp.	DZIAŁANIE	OD	DO
1	Etap przygotowawczy: konsultacje środowiskowe, kontakty i podpisywanie umów z partnerami, powołanie i praca zespołu zarządzającego i specjalistów, przygotowanie i przeprowadzenie rekrutacji uczestników do projektu z grupy 50+ oraz młodzieży, opracowanie szczegółowego dziennego harmonogramu realizowanego projektu	01.03.2012	30.04.2012
2	Etap realizacji: przygotowanie, organizacja i realizacja warsztatów dla młodzieży WIEKO-POMNIK, prace nad dokumentacją filmową i fotograficzną projektu.	01.05.2012	20.06.2012
3	Etap realizacji zadania: przygotowanie, organizacja i realizacja cyklu interaktywnych warsztatów twórczych dla osób po 50 r.ż. JESTEM AKTYWNY/JESTEM AKTYWNA (wyjazdowe warsztaty integracyjne, problemowe i przygotowujące do finałów), prace nad dokumentacją filmową i fotograficzną projektu. Pierwszy etap ewaluacji beneficjentów (pretesty). Rozpoczęcie prac nad przygotowaniem programu i harmonogramu TEATRU OBJAZDOWEGO	01.05.2012	31.07.2012
4	Etap realizacji zadania: przygotowanie i druk katalogu: ŻYCIODAJNIA - kultura jako narzędzie aktywizacji osób starszych	01.06.2012	30.11.2012
5	Etap realizacji zadania: przygotowanie, organizacja i realizacja TEATRU OBJAZDOWEGO: pokazy spektaklu, projekcje prezentacji I edycji projektu, kontynuacja przygotowań do finałów 50+? NIE WYKLUCZAM, prace nad dokumentacją filmową i fotograficzną projektu; przygotowanie, organizacja i realizacja 3 finałów projektu: 50+? NIE WYKLUCZAM, pokazy spektaklu gościnnego, prace nad dokumentacją filmową i fotograficzną projektu.	01.08.2012	31.10.2011
7	Etap ewaluacji i zakończenia projektu: ewaluacja projektu i drugi etap ewaluacji beneficjentów (posttesty), opracowanie raportów ewaluacyjnych, produkcja i dystrybucja podsumowujących projekt płyt dvd, dystrybucja katalogu ŻYCIODAJNIA - kultura jako narzędzie aktywizacji osób starszych	01.11.2012	28.12.2012
8	ZAMKNIĘCIE PROJEKTU	28.12.2012	

INFORMACJE DODATKOWE

Projekt 50+. Nowy Wiek Kultury, którego pierwsza edycja realizowana była w 2011 roku zrodził się z potrzeby dowartościowania osób starszych, z przekonania o konieczności zaprezentowania tej grupy społecznej jako aktywnego, wartościowego i atrakcyjnego uczestnika debaty publicznej. Doświadczenia I edycji projektu, obserwowane zmiany, jakie zaszły w konsekwencji realizowanego projektu w lokalnych, objętych jego realizacją środowiskach wskazują, że przeprowadzona na potrzeby projektu diagnoza oraz stworzone na jej podstawie propozycje rozwiązań okazały się skuteczne i możliwe do dalszego stosowania.

Liczba uczestników poszczególnych realizowanych w ramach projektów wydarzeń pokazuje, jak bardzo istotne jest podejmowanie działań kulturowych na obszarach narażonych na kulturalną marginalizację; zaangażowanie zarówno beneficjentów projektu, jak i zaproszonych przez nich członków społeczności lokalnej pokazuje z kolei jak ogromny potencjał społeczny drzemie w ludziach zamieszkujących małe miejscowości i wsie;

Realizując I edycję projektu 50+ Nowy Wiek Kultury Stowarzyszenie Teatr Nowy zdołało oprócz dofinansowania z PO Edukacja Kulturalna pozyskać ponad 138 000 zł (firmy prywatne, sponsorzy), co pokazuje jak ogromne jest zainteresowanie działaniami na rzecz osób z grupy 50+. Jednocześnie warto zwrócić uwagę na ogromny potencjał wolontariatu przy realizacji projektów skoncentrowanych na tym co lokalne (zaangażowanie lokalnych przedsiębiorców, szkół, ośrodków kultury, drukarni, przewoźników, drobnych producentów etc. pozwoliło nie przekroczyć budżetu projektu mimo, że jego koszty powinny być wyższe o 60 000 zł w stosunku do planowanych).

Realizacja kolejnej edycji projektu 50+ Nowy Wiek Kultury pozwoli nam nie tylko na wsparcie kolejnych grup seniorów ale również na pogłębioną diagnozę problemów, z jakimi ta grupa społeczna się styka a także na opracowanie podręcznika dobrych praktyk w pracy z Seniorami. Wydaje się, że potencjał i energia społeczna uwolniona przy realizacji I edycji projektu musi być rozwijana poprzez kolejną jego edycję.